YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

23 päivänä marraskuuta 2006 *

Asiassa C-300/05,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesfinanzhof (Saksa) on esittänyt 17.5.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 27.7.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Hauptzollamt Hamburg-Jonas

vastaan

ZVK Zuchtvieh-Kontor GmbH,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit R. Schintgen, P. Kūris, J. Klučka (esittelevä tuomari) ja L. Bay Larsen,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: P. Mengozzi,
kirjaaja: hallintovirkamies B. Fülöp,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.10.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– ZVK Zuchtvieh-Kontor GmbH, edustajanaan Rechtsanwalt K. Landry,

– Tanskan hallitus, asiamiehenään J. Molde,

– Ruotsin hallitus, asiamiehenään A. Kruse,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Nolin ja F. Erlbacher,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eläinten suojelemisesta kuljetuksen aikana ja direktiivien 90/425/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta 19.11.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/628/ETY (EYVL L 340, s. 17), sellaisena kuin se on muutettuna 29.6.1995 annetulla neuvoston direktiivillä 95/29/EY (EYVL L 148, s. 52; jäljempänä direktiivi 91/628), liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohdassa tarkoitetun "kuljetuksen" käsitteen tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty oikeudenkäynnissä, jossa kantajana on Hauptzollamt Hamburg-Jonas (jäljempänä Hauptzollamt) ja vastaajana ZVK Zuchtvieh-Kontor GmbH (jäljempänä ZVK) ja joka koskee vientituen ennakkoa elävien nautojen vientiin Egyptiin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Direktiivin 91/628 johdanto-osan toisessa ja kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"elävien eläinten kauppaa haittaavien teknisten esteiden poistamiseksi ja edistääkseen asianomaisten markkinaorganisaatioiden toiminnan sujuvuutta sekä varmistaakseen samalla kyseisten eläinten tyydyttäväntasoisen suojelun yhteisö on hyväksynyt tätä alaa koskevia säännöksiä;

– –

eläinten hyvinvoinnin vuoksi niiden pitkiä kuljetusmatkoja olisi mahdollisimman tarkoin vältettävä, teuraseläimet mukaan luettuna".

4 Direktiivin 91/628 2 artiklan 2 kohdan mukaan voimassa ovat seuraavat määritelmät:

"a) 'kulkuneuvo', eläinten lastaukseen ja kuljetukseen käytettävät moottoriajoneuvojen, junien, laivojen ja lentokaluston osat sekä maa-, meri- tai lentokuljetukseen käytettävät säiliöt;

b) 'kuljetus', kaikki eläinten siirrot jollakin kulkuneuvolla, [johon kuuluvat eläinten kuormaaminen ja purkaminen kuormasta];

– –

e) 'lähtöpaikka', jossa eläimet ensimmäisen kerran lastataan kulkuneuvoon, ottaen kuitenkin huomioon 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan, tai paikka, jossa eläinkuorma on purettu ja eläimiä pidetty vähintään 24 tunnin ajan ja ne on juotettu, ruokittu ja niille on tarvittaessa annettu hoitoa, lukuun ottamatta kuitenkaan pysähdys- ja vaihtopaikkoja;

– –

f) 'määräpaikka', jossa eläinkuorma lopullisesti puretaan kulkuneuvosta, lukuun ottamatta kuitenkaan pysähdys- ja vaihtopaikkoja;

g) 'matka', kuljetus lähtöpaikasta määräpaikkaan."

Direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun 48 jaksossa, jonka otsikko on "Juottamisen ja ruokinnan määräajat sekä matkan ja lepojakson kesto", säädetään seuraavaa:

"_ _

4. Käytettäessä 3 kohdassa luetellut vaatimukset täyttävää maantieajoneuvoa juottamisen ja ruokinnan määräajat sekä matkan ja lepojaksojen kesto ovat seuraavat:

_ _

d) Kaikkien muiden 1 kohdassa tarkoitettujen lajien eläinten on saatava levätä riittävästi, vähintään 1 tunnin ajan 14 tunnin kuljetuksen jälkeen, erityisesti juottamista ja tarpeen vaatiessa ruokkimista varten. Tämän levon jälkeen kuljetusta voidaan jatkaa 14 tuntia.

5. Vahvistetun ajan kestäneen matkan jälkeen eläimet on päästettävä ulos kuljetusajoneuvosta, ruokittava, juotettava ja niiden on annettava levätä vähintään 24 tuntia.

_ _"

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

6 Syksyllä 2000 ZVK vei Egyptiin 28 elävää nautaa ja sai tätä varten vientituen ennakon.

7 Hauptzollamt vaati kuitenkin, että tämä ennakko oli palautettava korotettuna 10 prosentilla, koska ZVK ei ollut noudattanut direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettua ilman lepoa tapahtuvan kuljetuksen sallittua enimmäiskestoa. Reittisuunnitelmasta näet ilmeni, että nautojen rekkakuljetus, joka oli alkanut 6.11.2000 klo 10, oli keskeytetty vasta seuraavana päivänä klo 1 eli yli 15 tunnin kuluttua.

8 ZVK ja Hauptzollamt ovat tältä osin erimielisiä. ZVK näet väittää, että kuljetuksen kesto on laskettava siitä hetkestä lähtien, jolloin kuljetusajoneuvo on lähtenyt lähtöpaikasta, joten pääasiassa kyseessä oleva kuljetus kesti ainoastaan 13 tuntia 30 minuuttia. Hauptzollamtin mukaan mainittuun kuljetukseen kuuluvat myös lastaus- ja purkuajat, minkä vuoksi sen kesto oli yli 14 tuntia.

9 Finanzgericht Hamburg (Hampurin verotuomioistuin, Saksa) hyväksyi ZVK:n Hauptzollamtin päätöstä vastaan nostaman kanteen.

10 Sitten Hauptzollamt teki Bundesfinanzhofiin (liittovaltion verotuomioistuin) Revision-valituksen Finanzgerichtin tuomiosta.

11 Bundesfinanzhof katsoo, että pääasian oikeusriidan ratkaisu riippuu siitä, kuuluuko nautojen rekkaan kuormaamisaika direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun kuljetukseen. Jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi, tämän säännöksen mukaan 14-tuntinen kuljetuksen hyväksytty enimmäiskesto on ylitetty. Tätä kestoa on Bundesfinanzhofin mukaan sitä vastoin noudatettu, jos kuormaamisaika ei kuulu mainitussa säännöksessä tarkoitettuun kuljetukseen.

12 Kansallinen tuomioistuin korostaa tältä osin, että vaikka direktiivin 91/628 2 artiklan 2 kohdan b alakohdasta selvästi ilmenee, että kuljetukseen kuuluvat eläinten kuormaaminen ja purkaminen kuormasta, direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 5 kohta sekä direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan eri kieliversioiden erot synnyttävät epävarmuuden sen osalta, mikä on kuljetuksen käsitteen täsmällinen laajuus.

13 Näin ollen Bundesfinanzhof on päättänyt lykätä asian ratkaisemista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Kuuluuko kuormaamis- ja kuorman purkamisaika [direktiivin] liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun 'kuljetukseen'?"

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

14 Kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa ennen kaikkea saada tulkinnan direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohdassa tarkoitetusta kuljetuksen käsitteestä, kun otetaan huomioon epävarmuus, joka voi aiheutua direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 5 kohdan sanamuodosta ja mainitussa liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan kieliversioiden välisistä eroista.

15 On aluksi todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. mm. asia C-301/98, KVS International, tuomio 18.5.2000, Kok. 2000, s. I-3583, 21 kohta; asia C-156/98, Saksa v. komissio, tuomio 19.9.2000, Kok. 2000, s. I-6857, 50 kohta ja asia C-53/05, komissio v. Portugali, tuomio 6.7.2006, Kok. 2006, s. I-6215, 20 kohta).

16 Lisäksi mahdollisten kielellisten erojen osalta yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut yhtäältä, että yhteisön oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan välttämättömyys sulkee pois sen, että epävarmassa tilanteessa jonkin säädöstekstin sanamuotoa tarkastellaan irrallaan, ja päinvastoin edellyttää, että sitä tulkitaan ja sovelletaan muilla virallisilla kielillä laadittujen versioiden valossa, ja toisaalta, että yhteisön säännöksen erikielisiä versioita on tulkittava yhdenmukaisesti, ja näin ollen erikielisten versioiden poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä on tulkittava sen lainsäädännön systematiikan ja tarkoituksen mukaan, jonka osa säännös on (ks. vastaavasti asia C-372/88, Cricket St Thomas, tuomio 27.3.1990, Kok. 1990, s. I-1345, 19 kohta ja asia C-174/05, Zuid-Hollandse Milieufederatie ja Stichting Natuur en Milieu, tuomio 9.3.2006, Kok. 2006, s. I-2443, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

17 Direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohdassa tarkoitetun "kuljetuksen" käsitteen osalta on todettava, että tässä säännöksessä ei anneta mitään ohjetta, jonka perusteella voitaisiin määrittää, kuuluvatko kuormaus- ja kuorman purkamisajat tähän käsitteeseen.

18 Direktiivin 91/628 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa olevasta ilmaisun "kuljetus" määritelmästä ilmenee kuitenkin selvästi, että kuljetukseen kuuluu eläinten kuormaaminen ja purkaminen kuormasta.

19 Tämä "kuljetuksen" käsitteen määritelmä vastaa direktiivin 91/628 tavoitteita, jotka ilmenevät muun muassa sen johdanto-osan toisesta ja kahdeksannesta perustelukappaleesta, sellaisina kuin ne ovat alkuperäisessä muodossaan, ja joita ovat tavoitteet varmistaa eläinten tyydyttäväntasoinen suojelu sekä vähentää eläinten hyvinvoinnin vuoksi niiden pitkiä kuljetusmatkoja mahdollisimman paljon.

20 Koska direktiivillä 91/628 ei rajoiteta mitenkään eläinten kuormaukseen ja purkamiseen kuormasta käytettävää aikaa sellaisenaan, tästä seuraa, että jos direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohtaa tulkittaisiin siten, että kuormaamisen ja kuormasta purkamisen kestoa ei huomioitaisi millään tavalla, näin poistettaisiin mainitun säännöksen tehokas vaikutus.

21 Näin ollen kuljetuksen käsitettä on tulkittava siten, että se sisältää eläinten kuormaamisen ja purkamisen kuormasta.

22 Lisäksi direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan eri kieliversioiden vertailu tukee tällaista tulkintaa. Suurimmasta osasta kieliversioita näet ilmenee, että kuljetuksen on ymmärrettävä sisältävän eläinten kuormaamisen ja purkamisen kuormasta.

23 Joka tapauksessa tätä tulkintaa kuljetuksen käsitteestä, jota on sovellettava kaikkiin direktiivin 91/628 säännöksiin, ei voida horjuttaa pelkästään sillä perusteella, että direktiivin liitteessä olevan 48 jakson 5 kohdassa mainitaan, että eläimet on purettava kuormasta vahvistetun ajan kestäneen matkan jälkeen.

24 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiivin 91/628 liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettua kuljetuksen käsitettä on tulkittava siten, että siihen sisältyvät eläinten kuormaaminen ja purkaminen kuormasta.

Oikeudenkäyntikulut

25 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Eläinten suojelemisesta kuljetuksen aikana ja direktiivien 90/425/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta 19.11.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/628/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 29.6.1995 annetulla neuvoston direktiivillä 95/29/EY, liitteessä olevan 48 jakson 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettua kuljetuksen käsitettä on tulkittava siten, että siihen sisältyvät eläinten kuormaaminen ja purkaminen kuormasta.

Allekirjoitukset